

נושא השיעור: מערכת הצורות - השפעת עיצורים גרוניים ב':

חטפים, הנמכת תנועה, פתח גנובה, מפיק

שם המורה: ארנון דותן

כיתות היעד: י, יא

מקום השיעור ברצף הלימודי: שיעור מספר חמש עשרה

במערכת הצורות

עורך המצגת - ארנון דותן

כל הזכויות שמורות לוויסכול לימודים מקוונים בע"מ

2. חטפים

האותיות הגרוניות לא מקבלות שווא נע, ובחלק מהמקרים אינן מקבלות שווא נח.
במקום שווא הן מקבלות חטף.

שלושה סוגי חטפים

O = ם
חתף קמץ (קטן)
אניה

E = ם
חתף סגול
אלהים

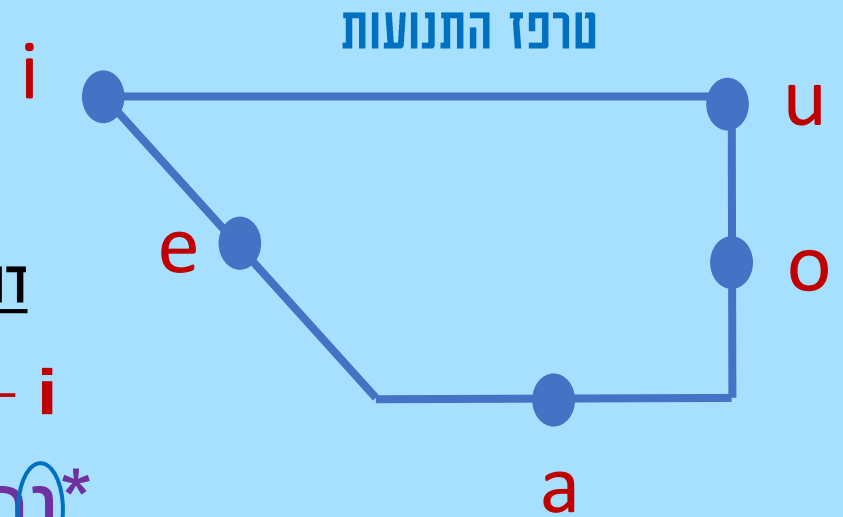
A = ם
חתף פתח
אדמים

רק"ד, פעל: יחיד: רוֹקֵד רבים: רוֹקְדִים

רע"ד, פעל: יחיד: רוֹעֵד רבים: רוֹעְדִים ←

3. הנמכת תנועה

האותיות א, ה, ח, ע נהגות בגרון. הן נוטות "למשוך" את התנועות שלידן כלפי מטה – לכיוון הגרון.

דוגמאות להנמכות תנועה

a ← e

ישמר *שומעת שוברת

שומעת

a ← i

!חדר*
↓
!חדר-

e ← i

נְחֻמָּד * → נְחֻמָּד

4. פתח גנובה

אם מילה מסתיימת באחת האותיות : **ה**, **ח**, **ע**, ולכניה יש תנועה שאינה תנועת A (פתח או קמץ), האות האחרונה נהגית בתנועת פתח.

שִׁוּלָם

מפריע

הגביה

נשׁוּלֵט

מפְּרִינֵשׁ

הגביר

רוֹחַ, תַּפּוּחַ, הֶכְרֵם, גְּרוֹעַ, תְּמוּהָ

5. מפיץ

מפיק – נקודה באות ה' בסוף מילה, המציינת כי האות ה' היא עיצורית, כלומר נהגית (אינה אס קריאה).

מפיק אינו דגש.

otah = אותה shelah = שלה

כלבה = (kalba) כלב מחיין נקבה

כלבה = (kalbah) הנלב שלה

שורשי גן כת"ס

הַאֲוֹת ה' מִקְבֵּלֹת מִפִּיקָה. גָּבִה נָגִה כֶּמָּה תָּמָה הִתְמַהֵּמָה

האות ה' היא עיצורית ואינה מתחלפת עם י'.

השורשים האלה שייכים לגזרת השלמים ולא לגזרת נל"י/ה.

גב"ה

נג"ה

כמ"ה

תמ"ה

מהמ"ה

אורי שוּגָה.

האור נוגה.

שגה

נגיד

עבור נסתר

שְׁגִיטִי

נְגִהָתִי

עבר מדבר

שג"י/ה

נג"ה

שורע

נל"י/ה

שאלות

גזרה

שורשי גן כת"ס לעומת נל"י/ה

דן גִּבֵּה ב-10 ס"מ. דן גִּבֵּה כסף.

הגיייה

gavah

gava

עבר מדבר

גבהתי

גביתי

שורש

גבי"ה

גב"י/ה

גזרה

שלמים

נלי"י/ה

- בעבר הִשְׁתַּת החינוך בארץ על ערכים כגון טובת הכלל והחברה, אולם כיום החברה הישראלית מִתְגַּמֶּלֶת על הישגים אישיים.
- ההגשמה בקיבוץ אינה יכולה לְהַחֲשֵׁב עוד ליעד עיקרי. כיום תנועות הנוער מְעַרְבוֹת בַּעֲשִׂיָּה החינוכית והציבורית, והן מסגרת לְשִׁיחַ עֶרְכֵּי על פי עֶרְכֵּי מְגִלַּת העצמאות וצורכי השעה של מְדִינַת ישראל. דוֹמָה שמשמיתן של תנועות הנוער היא לְהוֹכִיחַ בכל פעם מחדש כי הוֹלָמוֹת אותן מילות השיר: "שירה, הנוער, שיר עתידנו".

פעינל
נפעל

הפעיל הופעל

פיעל פועל

הושעת

הַשְׁתַּת

שורש:

שת"ת

בניין:

הופעל

תגמל

מִתְגַּמֵּל

שורש:

תגמ"ל

בניין:

פיעל

עורב

מַעֲרָבוֹת

שורש:

עריב

בניין:

פועל

הוכיח

להוכיח

שורש:

י/וכ"ח

בניין:

הפעיל

הלם

הולמות

שורש:

הל"מ

בניין:

פעל

נחשב ב.

ציין את ה**בניין** של שם הפועל **להחשב** שבקטע.

נפעל

לשון והבעה

y school
בבית לומדים בינון

נושא השיעור הבא:

גזרת נע"ו/י א': קל, נפעל הפעיל, הופעל

לשון והבעה

